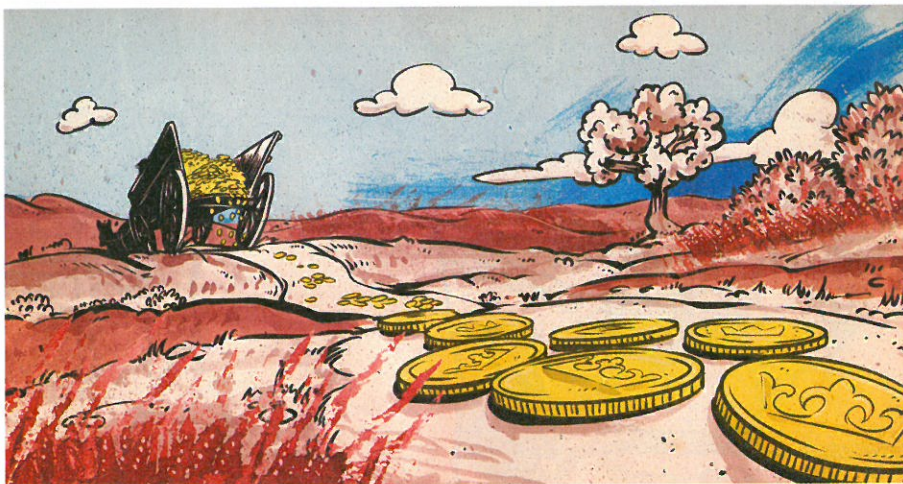

Je kultura luxusem?

V Česku je i čtvrt století po obnovení svobody a demokracie mecenášství považováno za něco podezřelého

Poměrně často se setkávám s postojem, že kultura je pouhým zdrojem zábavy a ke kvalitnímu a plnohodnotnému životu jí nutně zapotřebí není. Považuji to za deformaci naší společnosti vypovídající o její přílišné zahleděnosti do každodenního detailu na úkor širších souvislostí.

Je důležité chápat, že bez kultury společnost dříve nebo později zahyne, ale že ani kultura nepřežije bez náležité podpory a pozornosti společnosti. Proto jsou vedle státu důležité mecenáši umění a kultury. Jejich význam vzrostl v posledních několika letech, v nichž vlivem krize nezbylo mnoho vůle ke štědré podpoře čehokoli zdánlivě nadbytečného.

SPONZOR NENÍ MECENÁŠ

Mecenáši jsou osobnostmi, které jsou si významu kultury dobře vědomy a váží si možnosti převzít odpovědnost za zajištění jejího stálého místa na zemi. Taková odpovědnost je pro ně spíše výsadou. Základní vlastností mecenášů je nezištnost jejich konání, což by jim teoreticky mělo vynášet společenské uznání. V Česku je však čtvrt století po obnovení svobody a demokracie mecenášství stále málo známým a vžitým zjevem. Je dokonce leckdy považováno za něco podezřelého. Dobro a ochotu pomoci skeptický český ná-

rod - v minulosti trestaný za svou důvěřivost - prozatím spíše nechápe.

K tomuto nepochopení přispívá i nešťastné zaměňování pojmů mecenášství a sponzorství, k němuž ne zcela ojediněle dochází. Přesto je rozdíl zásadní. Sponzorem je člověk, který přispívá s ohledem na návratnost svého příspěvku. Je tedy svého druhu investorem. Mecenáš zvolený projekt podporuje kvůli jeho kvalitě, kvůli poselství, které v sobě nese. Nikdy však proto, aby něco - kromě společenského uznání - dostal nazpět, nikdy kvůli přímému protiplnění. Podpora od mecenáše může přitom být zásadním jazýčkem na miskách vah určujících úspěch díla, neboť soukromé prostředky mohou leckdy pro umělce znamenat rozdíl mezi věčností a průměrností, v horším případě mezi věčností a zapomením.

ZAJIŠTĚNÍ PADESÁTNÍCI

Proto musím podpořit úvahu, podle níž se bohatší a hmotně úspěšnější mají aktivně starat o společné veřejné zájmy, kulturu nevyjímaje. Naše země musí postupně dobudovat určité struktury a návyky, včetně těch mecenášských, které v zahraničí fungují a které u nás byly násilně přerušeny jinou koncepcí řízení společnosti. Součástí obnovení mecenášství by měl být také pocit odpovědnosti úspěšných

za dobro celku v duchu Masarykova odkazu podporujícího sociální soudržnost moderní společnosti: třídy nestojí proti sobě a společnost má být vertikálně propustná.

Pochopitelně existují některé profese, do nichž se díky historickým výsadám a tradicím, ale i soudobému postavení a respektu vkládá ve vztahu ke kultuře více nadějí nežli do ostatních. Není náhodou, že se poměrně často jedná o příslušníky svobodných povolání, jakými jsou například lékaři nebo advokáti. Právě oni by tak jako v minulosti měli být iniciátory po-

Tuzemská společnost je v mnoha ohledech v nedobré kondici.

sílení národního kulturního povědomí, jdoucího ruku v ruce s osvětlením jednotlivců.

BOHATÍ CHUDÝM

Se společníky naší advokátní kanceláře se proto snažíme zaměřovat svou pozornost i k posílení naší národní kultury, a to konkrétně v rámci aktivit nadačního fondu Bohemian Heritage Fund. Setkáváme se přitom s vesměs pozitivním ohlasem, který nás utvrzuje v tom, že se jedná o správnou cestu.

Jedním z dobrých znamení je fakt, že již druhým rokem v hodnocení advokátních kanceláří figuruje i kategorie Pro bono, tedy pro dobro a společenskou odpovědnost. Především generace dnešních padesátníků, k níž patřím, má díky vybudovanému zázemí výjimečnou možnost přispět ke zlepšení kulturního povědomí a společenské situace vůbec. Samotná společnost je v mnoha ohledech v nedobré kondici. Nepřihlížejme tomu nečině, snažme se ji aktivně zlepšovat. ●

JUDR. JAROMÍR ČISAŘ
společník Advokátní kanceláře Čisař, Češka, Smutný